

ПРВИ ДЕО - Пречишћени текст Правилника

Други део - Основни текст Правилника

Трећи део - Измене и допуне

Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности и нормативима и стандардима за обављање делатности установа социјалне заштите за смештај пензионера и других старих лица

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [44/93](#), [60/93](#), [73/2002](#), [66/2003](#), [102/2004](#), [76/2005](#) и [34/2009](#).

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи услови у погледу простора, опреме и потребних стручних и других радника за почетак рада и обављање делатности, као и нормативи и стандарди за обављање делатности установа за смештај пензионера и других старих лица и то:

1. Дмова за пензионере и стара лица,
2. Геронтолошких центара.

I. УСЛОВИ У ПОГЛЕДУ ПРОСТОРА, ОПРЕМЕ И ПОТРЕБНИХ СТРУЧНИХ РАДНИКА ЗА ПОЧЕТАК РАДА И ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ УСТАНОВА

1. Услови у погледу простора

Члан 2.

Установа социјалне заштите за смештај пензионера и других старих лица (у даљем тексту: установа) треба да испуњава следеће опште и грађевинско-техничке услове:

- 1) да се оснива у насељеном месту где су развијене саобраћајне и друге везе и

комуникације;

- 2) да је грађена од материјала који обезбеђује звучну и термо изолацију;
- 3) да је прикључена на електричну и телефонску мрежу;
- 4) да је прикључена на јавну водоводну мрежу, а ако не постоји, да је обезбеђено снабдевање хигијенски исправном текућом топлом и хладном водом путем хидрофора;
- 5) да је прикључена на јавну канализациону мрежу или прописно изграђену септичку јаму;
- 6) да је обезбеђено грејање и механичко проветравање уколико је природно проветравање недовољно;
- 7) да су подови у свим собама од материјала који није клизав, не упија влагу и лако се одржава. Подови у спаваоници треба да буду од топлог материјала;
- 8) да је обезбеђен несметан прилаз превозним средствима;
- 9) да су врата на собама за смештај корисника без прагова, ширине најмање 1 метар са заштитом уколико су остакљена;
- 10) да је ширина ходника најмање 1,8 m;
- 11) да су у ходницима и собама где су смештени зависни и полузависни корисници уграђени рукодржачи,
- 12) да има лифт ако објекат има више од једног спрата;
- 13) да има изграђену улазну рампу чији нагиб не сме бити већи од 15 степени за кретање инвалидским колицима;
- 14) да има 20 m² слободне површине око објекта по кориснику, од чега 5 m² зелене површине која може бити мања и то по 3 m² по кориснику уколико постоји у близини објекта могућност коришћења јавних зелених површина.

+ **Види:**

чл. 1. Правилника - 102/2004-21.

Члан 3.

Установа треба да има по једну просторију, и то за: дневни боравак, кухињу, трпезарију, гардеробу, амбуланту са изолационим делом, радну терапију, физио-терапију, заједничке културно-забавне активности, фризерско-берберске услуге, изолацију преминулих лица, прање и одржавање рубља, магацин, за обављање административно финансијских и других послова, затим посебне просторије за спаваонице и санитарно хигијенски чвор са посебним деловима - мушки и женски, као и посебну просторију за стручне раднике и медицинско особље.

Установа треба да има од соба предвиђених за спаваонице, најмање 10% једнокреветних и 10% двокреветних соба.

Установа социјалне заштите за смештај пензионера и других старих лица може да има смештајне капацитете високог стандарда утврђене овим правилником.

Послови прихватне станице односно прихватилишта за одрасла и стара лица у геронтолошком центру организују се у засебним зградама или засебним деловима зграда.

+ **Види:**

чл. 2. Правилника - 102/2004-21.

Члан 4.

Собе и остале просторије утврђене у члану 3. овог правилника треба да испуњавају следеће услове у погледу површине по кориснику, и то:

1) спаваоница	најмање 5	m ²
2) дневни боравак	најмање 3	m ²
3) трпезарија	најмање 1,5	m ²
4) гардероба	најмање 1,5	m ²
5) радионица	најмање 6	m ²

Једнокреветна соба за спаваоницу треба да има површину најмање 12 m², двокреветна најмање 15 m², а вишекреветна соба најмање 5 m² по кориснику.

Стамбене јединице са хигијенско-санитарним чвором треба да имају најмање површину, и то:

- 1) апартман - 26 m²;
- 2) гарсоњера - 20 m²;
- 3) двособна стамбена целина - 35 m².

+ **Види:**

[чл. 3. Правилника - 102/2004-21.](#)

[чл. 1. Правилника - 34/2009-16.](#)

Члан 4а

Капацитети високог стандарда су стамбене целине које, поред услова из члана 2. овог правилника, испуњавају следеће услове у погледу простора, и то:

1) апартман треба да има укупну површину од најмање 26 m², обезбеђено централно грејање, прикључак на телефонску линију и следеће просторије: предсобље, дневни боравак, спаваоницу са највише два кревета, чајну кухињу или нишу и купатило (туш када, WC, умиваоник, рукохват);

2) гарсоњера треба да има површину од најмање 20 m², обезбеђено централно грејање, прикључак на телефонску линију и следеће просторије: предсобље, спаваоницу са највише два кревета, чајну кухињу или нишу и купатило (туш када, WC, умиваоник, рукохват);

3) двособна стамбена целина треба да има површину од најмање 35 m², обезбеђено централно грејање и прикључак на телефонску линију и следеће просторије: предсобље, две спаваонице са највише по два кревета, чајну кухињу или нишу и купатило (туш када, WC, умиваоник, рукохват);

4) једнокреветна соба, треба да има укупну површину од најмање 15 m², обезбеђено централно грејање и прикључак на телефонску линију, спаваоницу и купатило (туш када, WC, умиваоник, рукохват);

5) соба за стационарни смештај високог стандарда треба да има укупну површину од најмање 12 m² по кориснику, обезбеђено централно грејање, прикључак на телефонску

линију и следеће спаваоницу са највише два кревета и купатило (комплетан санитарни чвор), у које се може ући са инвалидским колицима или посебним помагалима.

+ **Види:**

чл. 4. Правилника - 102/2004-21.

2. Услови у погледу опреме

Члан 5.

Опрема соба и стамбених јединица установе треба да одговара намени и да се може лако одржавати.

Услови које установа треба да испуњава у погледу опреме зависно од врсте услуге јесу:

1) спаваоница треба да има лежајеве, ноћне ормариће и светиљке, према броју корисника, као и сто са столицама, ормар за одећу са одвојеним деловима за кориснике, полицу и завесу;

2) у спаваоници у којој бораве непокретна лица и стамбеној јединици у заштићеном становању, треба обезбедити одговарајућу алармну везу са дежурним радником установе. У стационарном делу спаваонице треба да има сто за сервирање јела у кревету и специјални рукодржач изнад сваког кревета;

3) соба за дневни боравак треба да има одговарајући број столова и столица, полицу за књиге, прибор за друштвене игре, телевизор и радио апарат,

4) соба за стручне установе треба да има радни сто, ормар и телефон.

+ **Види:**

чл. 2. Правилника - 34/2009-16.

Члан 5а

Капацитети високог стандарда, поред услова из члана 5. овог правилника, треба да испуњавају и следеће услове у погледу опреме, и то:

1) апартман треба да има: фрижидер, шпорет или решо, неопходан кухињски прибор, телефон, телевизор, ролетне или венецијанере, гарнитуру за седење, подне облоге и гардеробни орман у предсобљу, односно плакар;

2) гарсоњера и двособна стамбена целина треба да имају: фрижидер, шпорет или решо, неопходан кухињски прибор, телефон, телевизор, ролетне или венецијанере, подне облоге и гардеробни орман у предсобљу, односно плакар;

3) једнокреветна соба треба да има: фрижидер, телефон, телевизор, ролетне или венецијанере и подне облоге;

4) соба за стационарни смештај високог стандарда треба да има: специјалне покретне кревете, различита помагала за третман корисника, ролетне или венецијанере, подове од винфлекса, сигналне уређаје повезане са дежурном особом, телефон и телевизор.

+ **Види:**

чл. 5. Правилника - 102/2004-21.

3. Услови у погледу стручних и других радника

Члан 6.

За почетак рада и обављање делатности установа треба да има запослене најмање следеће раднике:

- 1) једног дипломираног социјалног радника односно социјалног радника;
- 2) једног психолога;
- 3) једног правника, односно дипломираног правника;
- 4) једну неговатељицу;
- 5) једног куvara;
- 6) једног помоћног радника у кухињи;
- 7) једну сервирку;
- 8) једну пеглерку - праљу;
- 9) једну спремачицу;
- 10) једног радника на рачуноводственим пословима;
- 11) два радника на пословима набавке и складиштења;
- 12) једног радника на административно-техничким пословима и пословима кадровске евиденције;
- 13) једног радника - портира који обавља послове телефонисте и чувара.

За почетак рада и обављање делатности установа капацитета мањег од 50 корисника, установа треба да има запослене:

- 1) једног дипломираног социјалног радника, односно социјалног радника;
- 2) једну неговатељицу;
- 3) једног куvara;
- 4) једног помоћног радника у кухињи - сервирка;
- 5) једног радника на одржавању хигијене објеката и опреме корисника;
- 6) једног административно-финансијског радника.

+ **Види:**

чл. 1. Правилника - 66/2003-2.

II. НОРМАТИВИ И СТАНДАРДИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

1. Нормативи и стандарди простора и опреме

Члан 7.

Собе за спаваонице независних корисника имају до шест кревета.

Собе за спаваонице зависних корисника имају до пет кревета.

Прозори у собама треба да имају заклоне од сунца.

Члан 8.

Кревети у собама за спаваонице треба да буду величине 90x200 cm, висине 50 до 60 cm, а у делу установе за зависне кориснике, најмање 60 cm. Собе за зависне кориснике треба да буду опремљене столовима за сервирање хране у кревету. За зависне и тешко покретне кориснике изнад кревета треба да буду уграђене хваталке, које могу да издрже оптерећење до 120 kg.

Кревети за зависне и полузависне кориснике треба да буду опремљени:

1. Јоги душек	1 на 2 године
2. Прекривач	1 на 5 година
3. Петнаести троделни душек	1 на 1 годину
4. Јастук	1 на 5 година
5. Ћебе	2 на 2 године
6. Јастучница	2 на 1 годину
7. Доњи чаршав	5 на 1 годину
8. Навлака за ћебад	2 на 1 годину
9. Мушема	2 на 1 годину
10. Мали чаршав	5 на 1 годину
11. Јорган	1 на 3 године

Кревети за независне кориснике треба да буду опремљени:

1. Јоги душек	1 на 4 године
2. Прекривач	1 на 5 година
3. Јастук	1 на 5 година
4. Ћебе	1 на 2 године
5. Јастучница	2 на 1 годину
6. Доњи чаршав	1 на 1 годину
7. Навлака за ћебад	2 на 2 године
8. Јорган	1 на 5 година

Члан 9.

Санитарно-хигијенски чвор за кориснике са посебним деловима, мушким и женским, треба да има најмање једну WC кабину на 10 корисника ако собе немају посебан санитарни чвор у који се може ући са инвалидским колицима или посебним помагалима; једну туш кабину за 20 корисника и купатило са кадом окренутом зиду својом ужом страном како би се обезбедио несметан приступ са три стране и један умиваоник са топлом и хладном водом на 10 корисника.

Санитарно-хигијенски чвор за особље треба да има најмање две WC кабине, један умиваоник са топлом и хладном водом, туш кабину и собу за гардеробу са мушким и женским одељком, опремљену са металним плакарима за одлагање гардеробе.

Члан 10.

Установа која обезбеђује општу и специјалну негу зависних корисника треба да има: транспортне лежаљке и колица, покретне платформе за спуштање и подизање корисника из каде, колица за сервирање хране, сто за сервирање јела у кревету, ваге, умиваонике за умивање у кревету, термофоре, ваздушне јастуке, иригаторе, посуде за стављање облога, врећице за лед, гумирана платна, посуде за урин, пљуваонице, гуске, лопате, фенове за косу, гумене прегаче, колица за транспорт прљавог рубља, колица за транспорт чистог рубља, опрему за одржавање чистоће просторија (машине за прање подова, теписи, усисивачи и сл.).

Члан 11.

Установа треба да има директне телефонске линије и телефонску централу којом треба да буду повезане различите службе и корисницима омогућено телефонирање уз наплату.

Члан 12.

Соба за физикалну терапију треба да има површину најмање 50 m², са одговарајућом опремом: извор и UV зрака, извор галванске струје, извор високофреквентне струке, UV генератор, уређај за загревање парафина, физиотерапеутски сто, струњаче, шведске лествице, палице, разбој за ходање.

Члан 13.

Соба за радну терапију треба да има површину најмање 35 m² и одговарајућу опрему као што су стег 100, вертикални разбој, хоризонтални разбој за ткање, шиваћа машина.

Члан 14.

Соба за изолацију преминулих лица треба да има површину од најмање 6 m², зидове обложене керамичким плочицама на висини од 2 m од пода, под обложен керамичким плочицама са сливником у средини, лавабо са топлом и хладном водом, покретну туш прскалицу, уређај за климатизацију, покретан сто обложен алуминијумским лимом и кревет за превоз преминулих лица.

Члан 15.

Независни корисници у просторије у којима живе, могу унети део свог личног намештаја и опреме мањег обима и формата.

Члан 16.

Кухиња треба да има одвојене делове - боксове за:

- 1) Припремање топлих и хладних јела,

- 2) Обраду меса,
- 3) Обраду рибе,
- 4) Обраду поврћа,
- 5) Припремање посластица,
- 6) Прање белог суђа,
- 7) Прање црног суђа,
- 8) Одлагање приручног ситног инвентара,
- 9) Приручни магацин,
- 10) Отпатке (помије).

Зидови у кухињи треба да су обложени керамичким плочицама у висини најмање 1,5 m од пода.

Члан 17.

Кухиња са 250 корисника треба да има:

- | | |
|---|---------|
| 1) Шпорет са најмање 4 рингле и рерном | 2 ком. |
| 2) Фрижидер | 10 ком. |
| 3) Радни сто | 20 ком. |
| 4) Печењару рерну троделну | 2 ком. |
| 5) Судоперу | 6 ком. |
| 6) Умиваоник | 3 ком. |
| 7) Пањ за сечење меса | 3 ком. |
| 8) Универзалну машину за припрему намирница | 1 ком. |
| 9) Машину за сечење хлеба | 1 ком. |
| 10) Фритезу | 2 ком. |
| 11) Топлу купку (денмари) | 3 ком. |
| 12) Електрични казан | 1 ком. |
| 13) Електрични кипер | 1 ком. |
| 14) Миксер | 3 ком. |
| 15) Топли сто | 3 ком. |
| 16) Витрину, орман за посуђе | 3 ком. |
| 17) Висећи елемент (троделни) | 7 ком. |
| 18) Љуштилицу за кромпир | 1 ком. |
| 19) Столицу за особље | 9 ком. |
| 20) Парохватач (апарат за усисавање мириса) | 1 ком. |
| 21) Вагу до 100 kg. | 1 ком. |

22) Вагу децималну	2 ком.
23) Плех за печење	10 ком.
24) Плех за колаче	20 ком.
25) Тигањ нерђајући	20 ком.
26) Тигањ обични (плехан-црни)	20 ком.
27) Посластичарски сто са дрвеном плочом	1 ком.
28) Посластичарски сто са мермерном плочом	1 ком.
29) Отварач за конзерве (електрични)	1 ком.
30) Канту за крупне отпатке	2 ком.
31) Канту за течне отпатке (помије)	2 ком.
32) Машину за прање судова	1 ком.
33) Полицу за одлагање плехова	2 ком.
34) Полицу у приручном магацину	6 ком.
35) Регал у офису	1 ком.
36) Месорезницу	1 ком.
37) Колица од нерђајућег метала за пријем меса	3 ком.
38) Колица за прљаве стољњаке	1 ком.
39) Машину за млевење меса	1 ком.
40) Уређај за прављење кобасица (топ)	1 ком.
41) Посуду за цеђење резанаца (цевцир)	3 ком.
42) Вангле разних величина	10 ком.
43) Пластичну посуду и канту	30 ком.
44) Лонац од 20 до 50 лит. са поклопцем	10 ком.
45) Шерпу од 20 до 50 лит. са поклопцем	10 ком.
46) Апарат за дезинфекцију (прскалица)	1 ком.
47) Прикључак за топлу воду или бојлер	1 ком.
48) Гардеробни ормар	36 ком.
49) Столицу	4 ком.
50) Сто	2 ком.
51) Огледало	2 ком.
52) Умиваоник	2 ком.
53) Машину за веш од 5 kg.	1 ком.
54) Ситан инвентар за допрему хране	
Термос 15 лит.	6 ком. (за супе и чорбе)

Термос 12 лит. (вариво и млеко)	6 ком.
Касету четири етаже (за колаче, воће)	6 ком.
55) Прибор за јело	
Кашику 25x5	300 ком.
Виљушку	300 ком.
Нож 25x5	300 ком.
Кашичицу 25x5	300 ком.
56) Стакло	
Чашу за воду 0,2 dcl.	720 ком.
Бокал 1/1	120 ком.
Шећерњачу	80 ком.
57) Порцелан односно метално посуђе	
Тањир дубоки 25x5	300 ком.
Тањир плитки 25x5	300 ком.
Тањир дезертни 25x5	300 ком.
Чинију за салату 25x5	300 (мале)
Вазу	300 ком. (мале по потреби)
58) Метално нерђајуће посуђе	
Шоље за напитаk	300 ком.
Подметач за поље	300 ком.
Чинију за супу са поклопцем	40 ком.
Француску кашику	10 ком.
Сипаћу кашику за супу	50 ком.
Виљушку за месо	10 ком.
Корпу за хлеб	50 ком.
Нож за хлеб	5 ком.
Кухињски нож (комплет)	5 ком.
Хватаљку за колаче	5 ком.
Чекић за месо	3 ком.
Сатару	4 ком.
Оштрач за ножеве	2 ком.
Шпаклу	10 ком.
Посластичарски нож	5 ком.
Шерпу са поклопцем 15 лит.	5 ком.

Шерпу са поклопцем 10 лит.	5 ком.
Шерпу са поклопцем 7 лит.	5 ком.
Шерпу са поклопцем 2 лит.	5 ком.
59) Остали прибор	
Дашчицу за месо (разне величине)	20 ком. (пластичне)
Комплет за зачине	6 ком.
ПВЦ тацну 40 cm x 60 cm (чвршће)	100 ком.

Члан 18.

Трпезарија за 250 корисника треба да има:

1) Столицу	160 ком.
2) Сто	40 ком.
3) Завесу	(по потреби)
4) Лустер	(по потреби)
5) Колица за послуживање	10 ком.
6) Гарнишну	(по потреби)
7) Чајник	(по потреби)
8) Жардињеру за цвеће	(по потреби)
9) Вешалицу стојећу	(по потреби)
10) Корпу за отпатке	(по потреби)
11) Огледало	(по потреби)
12) Апарат за гашење пожара	(по потреби)
13) Држач за пешкире	2 ком.
14) Држач за папир	6 ком.
15) Апарат за сушење руку	2 ком.
16) Столњак	120 ком.
17) Надстолњак	120 ком.
18) Салвет (платнени)	(по потреби)

Члан 19.

За одржавање хигијене рубља и постељине корисника неопходно је обезбедити техничко средство одговарајућег капацитета и структуре, као што су: машина за прање, сушење и пеглање рубља, за хемијско чишћење, ручно пеглање и шивење.

Заштићено становање

Члан 20.

Станови у заштићеном становању у погледу простора треба да испуне следеће грађевинско-техничке нормативе:

- 1) да висина степеница буде 13 до 15 cm, а најмања ширина базишта 32 cm, најмања ширина степенишног крака да има 120 cm, а заштитна ограда 90 cm;
- 2) да су на степеништима и ходницима грађени рукохвати на висину од 0,90 cm, од пода;
- 3) да је кабина за лифт широка 1,70 са 1,50 cm, чиста ширина врата на лифтовској кабини 0,90 m;
- 4) да ширина и дубина клозета буде 1,80 са 1,80 m, да је клозетска шоља висине 50 cm, са преклопним двоструким наслоном за руке и самоумиваоником 50 x 30 cm, на висини од 80 cm, који е добро учвршћен и са нагнутиим огледалом чије се седиште налази на висини од 125 cm, вешалицом за одећу у висини од 120 cm, и са клизним хватаљкама (троугао) за извлачење на пречки која је на висини од 195 cm, од пода;
- 5) да висина електричних прекидача за светло и за звоно буде на висини од 0,90 cm од пода;
- 6) да утикачи за светло, ТВ, телефон, радио и др. буду на висини од 40 cm, од пода;
- 7) да су утикачи у кухињи изнад радне површине на висини од 100 cm од пода;
- 8) да је утикач изнад кревета на висини од 80 cm од пода;
- 9) да је алармни уређај са прекидачем на притисак или са врпцом за повлачење на висини од 60 cm од пода;
- 10) да је висина универзалне радне површине на 80 cm од пода;
- 11) да је доња ивица поштанског сандучета на висини од 92 cm од пода;
- 12) да је механизам за отварање прозора на висини од 90 до 120 cm од пода;
- 13) да је добро озвучено улазно звоно и звучни сигнал на телефонском апарату, а по потреби уграђен и светлосни сигнал;
- 14) да површина свих просторија, посебно WC, купатила и кухиње, омогућава несметано кретање инвалидских колица.

2. Нормативи и стандарди исхране корисника

Члан 21.

Корисницима се обезбеђује исхрана у складу са принципима здраве исхране у старости зависно од њиховог здравственог стања, потреба, навика, верских убеђења и то кроз најмање три оброка.

Укупне дневне потребе распоређују се у три оброка дневно: доручак, ручак и вечера, а у зависности од здравственог стања корисника и у више оброка, а највише пет.

Члан 22.

Предвиђене намирнице у овом правилнику распоређују се на оброке по унапред

утврђеном јеловнику који се саставља за одређени временски период (недељу дана, месец дана) и од кога се изузетно може одступити (недостатак одговарајуће врсте намирница на тржишту и сл.).

Члан 23.

Укупне месечне количине намирница по једном кориснику износе:

1) Свеже место - бруто	2,25 kg
2) Изнутрице - бруто	0,24 kg
3) Риба - бруто	0,30 kg
4) Сухомеснати производи - бруто	0,50 kg
5) Млеко	11 лит.
6) Уље	0,80 лит.
7) Јаја (1 ком. 50 gr)	10 ком.
8) Поврће - бруто	10 kg
9) Воће и прерађевине - бруто	2,40 kg
10) Житарице - брашно и пиринач - бруто	1,00 kg
11) Хлеб	10,00 kg
12) Шећер	1,00 kg
13) паштета	0,50 kg
14) Јогурт	0,80 лит.
15) Кисело млеко	0,25 лит.
16) Маргарин	0,32 лит.
17) Сир - ситни у кришкама	1,00 kg

+ **Види:**

чл. 1. Правилника - 60/93-2797.

Члан 24.

За државне празнике корисницима се, ако то лекар предложи, обезбеђује по 0,2 литра вина односно 0,5 литара пива. Корисник има право да у складу са својим верским убеђењима и навикама у дане одређених верских празника добије храну у складу са верским обичајима и у одговарајућим оброцима.

Члан 25.

Оброци се сервирају у трпезарији осим, због потпуне немогућности или болести корисника, када се могу сервирати у соби или у стану корисника (заштићено становање). Том приликом кориснику се обезбеђује неопходна помоћ у храњењу од стране медицинског техничара, односно медицинске сестре, односно неговатељице.

Члан 26.

Корисницима заштићеног становања храна се обезбеђује у њиховим становима и врши њено допремање само на њихов захтев.

3. Нормативи и стандарди средстава за одржавање личне хигијене корисника, простора и опреме

А. Лична хигијена корисника

Члан 27.

За одржавање личне хигијене, корисницима се обезбеђује најмање:

- 1) једно купање недељно уз помоћ медицинског особља а код зависних корисника према потреби,
- 2) бријање два пута недељно корисника који то нису у стању да сами учине.
- 3) шишање једном месечно,
- 4) уређивање фризура код жена једном месечно,
- 5) промена личног рубља два пута недељно, а код зависних корисника свакодневно или према потреби. Рубље се посебно обележава, како би се онемогућила његова замена,
- 6) промена постељног рубља једном недељно, а код зависних корисника према потреби,
- 7) сечење ноктију на рукама и ногама корисницима, који то нису у стању сами да ураде, једном недељно,
- 8) свакодневна помоћ у умивању корисницима који то нису у стању сами да ураде и свакодневна јутарња и вечерња тоалета свих зависних корисника,
- 9) промена убруса два пута недељно,
- 10) кориснику се у оквиру цене услуга може обезбедити и једна зубна паста месечно, један чешаљ и четкица за зубе годишње и 6 убруса за 2 године (пешкири за руке, умивање и купање).

Члан 28.

За дом од 250 корисника месечно треба обезбедити средства за личну хигијену корисника, и то:

1) Шампон за косу	25 лит.
2) Сапун за умивање	250 ком.
3) Средство за дезинфекцију корисника	30 лит.
4) Пудер	20 ком.
5) Тоалет папир	500 ком.
6) Сунђер за купање	20 ком.
7) Колоњска вода	1 лит.
8) Крема за бријање	15 ком.
9) Пелене за кориснике	15 ком.
10) Ножић за бријање	30 ком.
11) ПВЦ црево за воду (за кориснике)	5 мет. на годину

Б. Хигијена простора и опреме

Члан 29.

Собе и друге просторије у којима бораве корисници као и друге просторије у установи, чисте се свакодневно.

Велико спремање, прање прозора, врата, пода, завеса, обавља се једном месечно.

Члан 30.

Кречење просторија обавља се једном у три године, а просторије где бораве зависни корисници, ментално ретардирана и душевно оболела лица - једном годишње. Бојење столарије обавља се једном у шест година, а по потреби и чешће.

Члан 31.

За дом од 250 корисника треба месечно обезбедити средства за хигијену просторија, и то:

1) Средство за прање и дезинфекцију пода	0,015 лит. по 1 m ²
2) Средство за прање санитарнија	67 лит.
3) Вим	50 ком.
4) Сону киселину	25 лит.
5) Средство за ручно прање посуђа	120 лит.
6) Варикину	5 лит.
7) Штирак	10 лит.
8) Крпе (разне)	70 ком.
9) ПВЦ вреће за смеће	300 ком.
10) Соду бикарбону	1,5 kg.

11) Сунђер за зогер	12 ком.
12) Зогер комплет	3 ком.
13) Средство за омекшавање веша	15 лит.
14) Детерџент за прање рубља	603 kg.
15) Средство за бељење рубља	5 лит.
16) Средство за машинско прање судова	30 kg.
17) Средство за прање тепиха	5 ком.
18) Кесу за усисивач	20 ком.
19) Тус траке	5 ком.
20) Полифен за површине	26 лит.
21) Полифен Х за руке	5 лит.
22) Метлу шивену	8 ком.
23) Рукавицу за једнократну употребу	5000 ком.
24) Гумену рукавицу	22 ком.
25) Хируршку маску	50 ком.
26) Крему за руке	10 ком.
27) Озон	20 ком.
28) Портвиш	1 ком.
29) Гумирано платно	10 m.
30) Метлу коровачу	1 ком.
31) Спреј за муве	6 ком.
32) Гранулант средства за писоар	7 kg.
33) Четку за рибање	1 ком.
34) Најлон врећу	100 ком.
35) Кесу трегерушу	200 ком.
36) Средство за чишћење шпорета, рерни, казана и посуђа	3 ком.
37) Папирни пешкир	11 ком.
38) Чачкалице	15 кут.
39) Салвете	3 кут.
40) САФЕ средство за дезинфекцију судова	5 kg.
41) ПОЛИМЕНТ за метал	1 kg.
42) Сапун за руке	15 ком.
43) Тоалет папир форте	15 ком.
44) Теххлор форте	5 kg.
45) Шибице	15 ком.

46) Кесу за замрзивач	500 ком.
47) Лопатицу	1 ком.
48) Трулекс крпу	20 ком.
49) Јеленску кожицу	1 ком.
50) ВЦ четку	2 ком.
51) Вакуум гуму	3 ком.
52) Четку за флаше	1 ком.
53) Метлицу	1 ком.
54) Четку за хлеб	1 ком.
55) Папирни тањир	200 ком.

В. Заштитна одећа и обућа за особље

Члан 32.

За дом од 250 корисника треба обезбедити заштитну одећу за особље:

1. Радни мантил - униформа за социјалне раднике, неговатељице, куварице, сервирке и спремачице 2 на 24 месеца
2. Радна кецеља за куваре и помоћне раднике у кухињи 2 на 24 месеца
3. Заштитна обућа - боросане за куварице, неговатељице, сервирке и спремачице 2 на 12 месеци
4. Радно одело за мајсторе 2 на 48 месеци
5. Мајица за куваре 4 на 48 месеци

Члан 33.

У дому, односно геронтолошком центру који у свом саставу има прихватилиште односно прихватну станицу за смештај корисника норматив исхране је исти као и код корисника смештених у домовима. За кориснике смештене у прихватилиште односно у прихватну станицу норматив средства за личну хигијену корисника и средстава за хигијену просторија и опреме увећава се за 30% од норматива за све услуге у домовима.

4. Нормативи и стандарди гардеробе корисника

Члан 34.

Приликом смештаја у установу, упутни орган, сродник који учествује у трошковима смештаја и сам корисник, дужни су да обезбеде за покретне кориснике најмање једно одело, једне ципеле, један мантил или зимски капут, две кошуље, два пара доњег веша, четири пара чарапа, једну зимску и једну летњу пиџаму и један пар папуча. За непокретне и тешко покретне кориснике потребно је обезбедити при смештају четири спаваћице, или пиџаме, једне пластичне папуче, две кућне хаљине или огртач, једну хаљину или одело, један пуловер или џемпер.

Члан 35.

Гардеробу корисника у установи обезбеђују сами корисници, лица која сnose трошкове смештаја у целини или делимично. Установа обезбеђује гардеробу само за кориснике чије трошкове смештаја у целини сноси социјална заштита а бораве у установи најмање 3 године. У том случају, установа је дужна да обезбеди, најмање, следеће:

- 1) два кошуље или блузе годишње за покретне кориснике,
- 2) два пара доњег веша и четири пара чарапа годишње за покретне и непокретне кориснике,
- 3) једну спаваћицу или пиџаму за покретне кориснике, а за непокретне два спаваћице или пиџаме годишње.
- 4) једно радно одело годишње за кориснике који обављају послове на економији,
- 5) пар ципела и пар сандала на три године за покретне кориснике,
- 6) једно зимско и једно летње одело на три године за покретне кориснике,
- 7) један џемпер на три године за покретне и непокретне кориснике,
- 8) један капут, шал и рукавице на десет година за покретне кориснике.

Корисници заштићеног становања установа не обезбеђују личну гардеробу, а може посебно уговорити обезбеђивање ове услуге (као и других услуга) по захтеву корисника.

5. Услуге у случају смрти корисника

Члан 36.

У случају смрти корисника установа обезбеђује испраћај посмртних остатака а према потреби и сахрану на начин и по поступку који је примеран обичајима средине у којој се установа налази или по поруци корисника под условом да је та опорука у складу са могућностима установе односно сродника, стараоца или органа (центар за социјални рад) који је сместио корисника у установу.

6. Нормативи у погледу стручних и других радника

Члан 37.

За организацију и реализовање стручног социјалног и другог рада, установа треба да има запослене следеће раднике:

- 1) једног дипломираног социјалног радника односно социјалног радника на установу или засебан објекат домског смештаја капацитета до 100 корисника а на сваких даљих 150 корисника још по једног дипломираног социјалног радника, односно социјалног радника;
- 2) једног психолога на установу капацитета од 250 - 300 корисника а на сваких даљих 500 корисника још по једног психолога;
- 3) једног правника односно дипломираног правника на установу смештајног капацитета до 200 корисника а на сваких даљих 800 корисника још по једног правника;
- 4) једног планера-аналитичара и по једног информатичара у установама смештајног

капацитета изнад 500 корисника;

5) једног радног терапеута на установу или засебан објекат домског смештаја капацитета до 100 корисника а на сваких даљих 250 корисника још по једног радника за обављање ових послова;

6) једног организатора културно-забавних активности на установу капацитета 500 и изнад 500 корисника;

7) једног координатора стручног рада на установу капацитета 500 и изнад 500 корисника;

7а) једног референта за комуникације са корисницима услуга на установу капацитета изнад 1000 корисника;

8) једног руководиоца засебног домског објекта који је организован као радна јединица у њеном саставу;

8а) помоћника руководиоца установе на установу капацитета изнад 1000 корисника,

9) руководиоца установе.

+ **Види:**

чл. 1. Правилника - 76/2005-37.

Члан 38.

За организовање послова опште неге, исхране и хигијене корисника и хигијене простора установа треба да има запослене следеће раднике:

1) 18 неговатељица на 100 зависних корисника а на 100 полузависних 10 неговатељица;

2) једног главног куvara на кухињу, и једног куvara на 100 корисника у првој смени и једног куvara на 150 корисника у другој смени;

3) једног помоћног радника у кухињи на 100 корисника у првој смени и једног помоћног радника у кухињи на 100 корисника у другој смени;

4) једну сервирку на 100 корисника у првој смени и једну сервирку на 100 корисника у другој смени;

5) једног месара, једног нутриционисту и једног организатора службе исхране на установу капацитета 500 и изнад 500 корисника;

6) једну пеглерку - праљу на 60 корисника;

7) једног шивача постелине и рубља на установу а за сваку установу капацитета преко 400 корисника још по једног шивача;

8) једног берберина - фризера на 200 корисника;

9) једну спремачицу на 300 квм. простора за смештај зависних корисника и простора за спремање и дистрибуцију хране, односно једну спремачицу на 800 квм других просторија у установи.

Члан 39.

За обављање финансијско-руководствених послова установа треба да има запослене следеће раднике:

1) три радника на овим пословима на установу или засебан објекат домског смештаја у

оквиру установе који има капацитет 500 корисника и још по једног радника на овим пословима на сваких даљих 500 корисника;

3) два радника на пословима набавке и складиштења на установу, без обзира на смештајне капацитете, а у установама које у свом саставу имају засебне, просторно дислоциране објекте домског смештаја капацитета 200 и преко 200 корисника, два радника за обављање ових послова на сваки засебан објекат.

Члан 40.

За обављање општих и заједничких послова установа треба да има запослене следеће раднике:

1) три радника на административно-техничким пословима и пословима кадровске евиденције на установу смештајног капацитета до 200 корисника и још по једног радника на овим пословима на сваких даљих 400 корисника;

2) три КВ радника на пословима одржавања на установу без обзира на смештајне капацитете, а у установама које у свом саставу имају засебне, просторно дислоциране објекте домског смештаја капацитета 200 и преко 200 корисника, три радника за обављање ових послова на сваки засебан објекат, установе смештајног капацитета преко 500 корисника а са више засебних објеката домског смештаја и једног организатора службе одржавања;

3) једног возача-аутомеханичара на установу и једног возача теретног возила на установу смештајног капацитета преко 500 корисника;

4) два радника - портира који обављају послове и телефонисте и чувара у установама смештајног капацитета до 200 корисника. Три радника - портира која обављају послове и телефонисте и чувара у установама смештајног капацитета до 350 корисника и четири радника - портира који обављају послове и телефонисте и чувара у установама смештајног капацитета 500 и изнад 500 корисника по посебном објекту домског смештаја;

5) једног радника у установама смештајног капацитета преко 500 корисника на пословима заштите на раду, заштите од пожара и пословима одбране.

Члан 41.

Домско одељење за смештај корисника при центрима за социјални рад капацитета до 50 корисника, за обављање основне делатности, треба да има запослене:

- 1) једног руководиоца домског одељења;
- 2) једну неговатељицу на 20 корисника;
- 3) једног куvara на кухињу;
- 4) једног помоћног радника у кухињи - сервирка;
- 5) једну спремачицу на објекту домског смештаја;
- 6) једну пегларку - праљу.

Послове стручног социјалног и другог рада обављају стручни радници центра за социјални рад при коме се налази одељење домског смештаја.

Финансијско-рачуноводствене и опште и заједничке послове обављају службе центра за социјални рад при којем се налази одељење домског смештаја осим за одељења капацитета

30 корисника, која за обављање ових послова треба да имају још по 1 административно-финансијског радника.

Када друго правно лице организује домско одељење за смештај пензионера и других старих лица капацитета до 50 места, поред радника из става 1. овог члана, треба да има и једног запосленог социјалног радника и једног радника на административно-финансијским пословима

За домска одељења за смештај корисника при центру за социјални рад као и за домско одељење за смештај корисника која организују друга правна лица капацитета преко 50 корисника примењују се услови у погледу стручних и других радника за рад установа одређени чл. 37. до 40. овог правилника.

+ **Види:**

чл. 2. Правилника - 66/2003-2.

чл. 3. Правилника - 34/2009-16.

Члан 42.

Установа која у свом саставу има пољопривредну економију треба да има једног пољопривредног техничара и једног пољопривредног радника на 10 хектара површине.

Члан 43.

Установа која организује послове прихватне станице за одрасла лица треба да има:

- 1) једног социјалног радника, односно дипломираног социјалног радника у првој и једног социјалног радника, односно дипломираног социјалног радника у другој смени,
- 2) једну спремачицу,
- 3) једног возача.

Установа када организује послове прихватилишта треба да има:

- 1) једног руководиоца прихватилишта,
- 2) по једног социјалног радника, односно дипломираног социјалног радника у првој и другој смени на 35 корисника,
- 3) једну неговатељицу на смену за 15 корисника,
- 4) једну спремачицу на 300 квм у првој и 1 спремачицу на 300 квм у другој смени,
- 5) једног куvara који обавља и послове сервирања;
- 6) једног возача,
- 7) једног берберина са 1/2 радног времена;
- 8) једног административно-финансијског радника.

+ **Види:**

чл. 1. Правилника - 73/2002-16.

7. Организовање стручног социјалног рада

Члан 44.

Непосредно пружање услуга стручног социјалног рада реализује стручни тим који сачињавају стручни радници и то: социјални радник, психолог, правник, радни терапеут, организатор културно-забавних садржаја и рекреативних активности и координатор стручног рада.

Чланови стручног тима поред стручних радника из става 1. овог члана су лекар и главна медицинска сестра.

Члан 45.

Услуге стручног социјалног рада обухватају нарочито:

1) спровођење програма пријема у циљу адекватног смештаја и задовољавања основних животних потреба корисника при чему треба водити рачуна о психофизичком статусу корисника и његовом степену зависности од туђе помоћи и неге,

2) израду и спровођење програма стручног и другог рада са корисницима који доприносе адаптацији корисника на услове живота у установи упражњавањем активности које унапређују душевно и телесно здравље корисника и услове живота у установи;

3) успостављање или наставак контакта корисника са породицом, блиским пријатељима и сродницима са којима је корисник живео у својој природној средини;

4) решавање евентуалних конфликтних ситуација између корисника, корисника и запослених радника установе;

5) остваривање права корисника на здравствену заштиту, права из пензијског и инвалидског осигурања и других права;

6) стварање потребних услова за остваривање права корисника које је пре доласка у установу на одговарајући начин остваривао (право учешћа у раду хуманитарних организација, право на вероисповест, гласачко право и сл.);

7) израду програма за дневно организовање корисника у оквиру обавезних и слободних активности у складу са могућностима корисника, његовим психофизичким статусом, интересовањем, навикама, хобијем, образовним нивоом;

8) организовање рада разних културно-забавних секција које се образују према могућностима установе и интересовању корисника;

9) организовање заједничких и индивидуалних послова са конкретним садржајем (породични празници, верски празници, рођендани, венчања и слично);

10) организовање посета установи као појединачних од стране родбине корисника, његових пријатеља, тако и колективних од стране разних заинтересованих појединаца и институција;

11) организовање и спровођење рекреативних и културно-забавних програма са корисницима као што су: излети у природу, суседне градове и слично, одлазак у позориште, биоскоп, на приредбе и концерте;

12) остваривање сталне сарадње са упутним органом (центар за социјални рад), хуманитарним организацијама, здравственим и другим установама које обезбеђују здравствену заштиту корисника;

13) предузимање свих потребних стручних и других мера за организовање установе у циљу спровођења законом утврђених облика отворене заштите пензионера и старих лица, лица ометених у менталном развоју и душевно оболелих лица.

III. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 45а.

Установе које на дан ступања на снагу овог правилника немају запослене раднике из члана 37. тач. 1-8 овог правилника могу запошљавати ове раднике само уз сагласност Министарства за рад, борацка и социјална питања до 31. децембра 1993. године.

+ **Види:**

чл. 2. Правилника - 60/93-2797.

Члан 46.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе одредбе Правилника о ближим условима у погледу простора, опреме и потребних стручних и других радника за оснивање установа социјалне заштите и за обављање делатности, односно послова социјалне заштите ("Службени гласник РС", бр. 75/91 и 52/92) које се односе на услове у погледу простора, опреме и потребних стручних и других радника за оснивање установе социјалне заштите за смештај пензионера и других старих и инвалидних лица и Правилника о нормативима и стандардима за обављање делатности у установама социјалне заштите за смештај одраслих и старих лица ("Службени гласник РС", број 52/92).

Члан 47.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Следећи део